

ศิลิยา สุขอนันต์ : การจัดการทรัพยากรป่าชายเลนขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาดำบลปากพูน
จังหวัดนครศรีธรรมราช . (MANGROVE FOREST MANAGEMENT OF TAMBON ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION : A CASE STUDY OF PAKPOON SUB-DISTRICT, NAKHON SITHAMMARAT
PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ, 107 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนขององค์การบริหารส่วนตำบล และวิเคราะห์ความสำเร็จและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรป่าชายเลน พื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ พื้นที่ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มประชากรตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 32 คน ประกอบไปด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก 27 คน และสัมภาษณ์กลุ่ม 1 กลุ่ม

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการทรัพยากรป่าชายเลนขององค์การบริหารส่วนตำบลปากพูนประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจาก 3 มิติ คือ การเพิ่มจำนวนและความหนาแน่นของต้นไม้ในป่าชายเลน ความต่อเนื่องของกิจกรรมการปลูกป่าชายเลนขององค์การบริหารส่วนตำบล และการเพิ่มขึ้นของจำนวนครัวเรือนและรายได้ต่อครัวเรือนจากการทำประมงชายฝั่ง คีชี้น อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จที่เกิดขึ้นนี้น่าจะเป็นผลสำเร็จที่ต่อเนื่องมาจากโครงการพรหมสี่เขียวที่ทำมาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน และองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีเข้ามามีบทบาทเป็นส่วนเสริมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ผลจากการสังเคราะห์วรรณกรรมและการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรป่าชายเลน ได้แก่ ปัจจัยภายในที่ประกอบไปด้วยบทบาทของผู้นำ และงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และปัจจัยภายนอกที่เอื้อโอกาสให้การจัดการประสบผลสำเร็จ ได้แก่ นโยบายการกระจายอำนาจและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ และกระแสการพัฒนาที่ยั่งยืนและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในทางตรงกันข้าม การขาดการติดตามและประเมินผล การที่ไม่มีบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง การขาดแคลนความรู้และเทคโนโลยีด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่ค่อนข้างน้อย เป็นอุปสรรคต่อการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนขององค์การบริหารส่วนตำบลปากพูน

แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนในอนาคตนั้นควรต้องมีการปรับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านนี้ให้มากขึ้น รวมทั้งการเน้นการสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนมากขึ้น

4789141320 : MAJOR HUMAN AND SOCIAL DEVELOPMENT

KEY WORD: MANGROVE FOREST MANAGEMENT/ TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

SELIYA SUGANAN : MANGROVE FOREST MANAGEMENT OF TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION : A CASE STUDY OF PAKPOON SUB-DISTRICT, NAKHON SITHAMMARAT PROVINCE.

THESIS ADVISOR : Professor VIPAN PRACHUABMOH, Ph.D ,107 pp.

The purpose of this research is to study the management approach for mangrove forest by tambon administrative organization and analyze its success and obstacle. The study area is Pakpooon sub-district in Nakhonsrithammarat. Both documentary research and qualitative research were conducted. The samples taken in qualitative research consist of 32 persons, including 27 in-depth interview and one group discussion.

The result indicated that mangrove forest management by Pakpooon administrative organization was successful according to 3 indicators: increasing number and density of mangrove trees, the continuity of mangrove plantation, and increasing household income from the shallow-sea fisheries. However, the success of mangrove forest management in Pakpooon sub-district is mainly outcome from the continuity of Green Carpet project. Pakpooon administrative organization seems to have a supplementary role which makes the mangrove forest management more successful.

The result from the literature synthesis and qualitative research reveals that there are various factors that have influencing on the success of the mangrove forest management. The internal factors are the tambon leader's role and budget allocation from tambon administrative organization. The external factors which increase an opportunity for successful mangrove forest management are governmental decentralization policy, national environmental policy, and sustainable development and sufficiency economy approach. On the others hands, lacking of monitoring and evaluating plan, manpower shortage, lack of knowledge and technology in natural resource management, weak social network are obstacle mangrove forest management by the local administrative organization in Pakpooon.

The future direction of operation should stress on developing the role of tambon administrative organization as well as raising public awareness and community participation in mangrove forest management.